

HÖGSKOLAN VÄST

Högskolans förvaltning

Avhoppsanalys på institutionen för ingenjörsvetenskap

Högskolan Väst

461 86 Trollhättan

Tel. 0520-22 30 00

www.hv.se

Trollhättan 2017-05-17

Marie Strömwall

HÖGSKOLAN VÄST

Högskolans förvaltning

Innehåll

Inledning.....	3
Syfte.....	3
Metod.....	3
Resultat.....	4
Analys av resultatet.....	18
Känsla av sammanhang/ salutogenes.....	20
Motivationstrappan.....	21
Referenslista.....	22

HÖGSKOLAN VÄST

Högskolans förvaltning

Inledning

En del av Högskolans uppdrag är breddad rekrytering och ökad genomströmning, vad gäller breddad rekrytering är Högskolan Väst ett av de bästa lärosätena i Sverige. När det gäller ökad genomströmning är Högskolan Väst dock inte lika bra. Det finns dock en ambition att bli lika bra på genomströmningen av studenter som vi är på den breddade rekryteringen.

En del i TRACKIT-projektet är att analysera studenters väg genom högre utbildning. Denna analys genomförs för att kartlägga varför en del studenter väljer att hoppa av sina studier. Tanken är att resultatet av denna analys kan bidra till en kvalitetsförbättring så att Högskolan Västs genomströmning förbättras. "Projektets syfte är att synliggöra hur Högskolan Väst följer och stödjer sina studenter för på så sätt skapa en utgångspunkt för vidareutvecklingen av hur studenterna blir bemötta och följs upp." (<https://www.hv.se/mot-oss/om-hogskolan/vision-och-strategier/trackit/>).

Med avhopp avses de studenter som väljer att avsluta sina studier under första året, vilket exkluderar de som av olika anledningar väljer att göra studieuppehåll. Avhoppsanalysen görs på programmen för maskiningenjörer, lantmäteringenjörer, elkraftsingenjörer, industriell ekonomi, högskoletekniker och nätverksteknik med IT-säkerhet på Institutionen för Ingenjörsvetenskap.

Antalet studenter som påbörjade studier på berörda program på Institutionen för Ingenjörsvetenskap hösten 2013, 2014 och 2015 var totalt 901 stycken. Antalet studenter som avbrutit sina studier under första året är 249 stycken, vilket motsvarar 27,6 procent av alla registrerade studenter.

Syfte

Syftet med analysen är att kartlägga varför studenter väljer att avsluta sina studier på institutionen för ingenjörsvetenskap under första året av utbildningen. De årskullarna som är aktuella för denna avhoppsanalys är de som påbörjade sina studier höstterminen 2013, 2014 och 2015.

Metod

En elektronisk enkät som gjorts i EvaSys har skickats ut till målgruppen, detta för att nå så många som möjligt. Tillsammans med enkäten kommer ett informationsbrev om avhoppsanalysen att skickas med. I detta informationsbrev har jag att förklara hur svaren

HÖGSKOLAN VÄST

Högskolans förvaltning

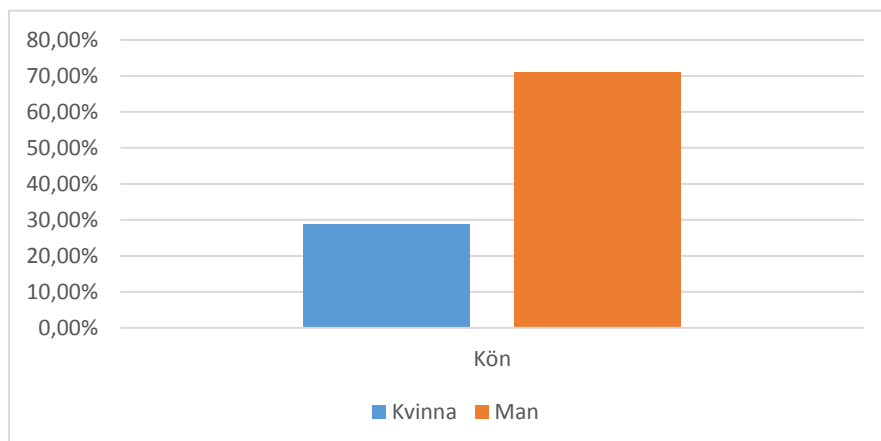
kommer att hanteras och att deras svar kommer att vara anonyma (Denscombe, 2009, s. 193-205).

Om några av respondenterna inte svarar på enkäten kommer telefonkontakt tas med dem, detta för att om möjligt få dem att medverka antingen genom att svara på enkäten eller att ställa frågorna direkt i telefon. Detta eftersom att alla som är involverade från Högskolan Väst vill att svarsfrekvensen skall bli så hög som möjligt.

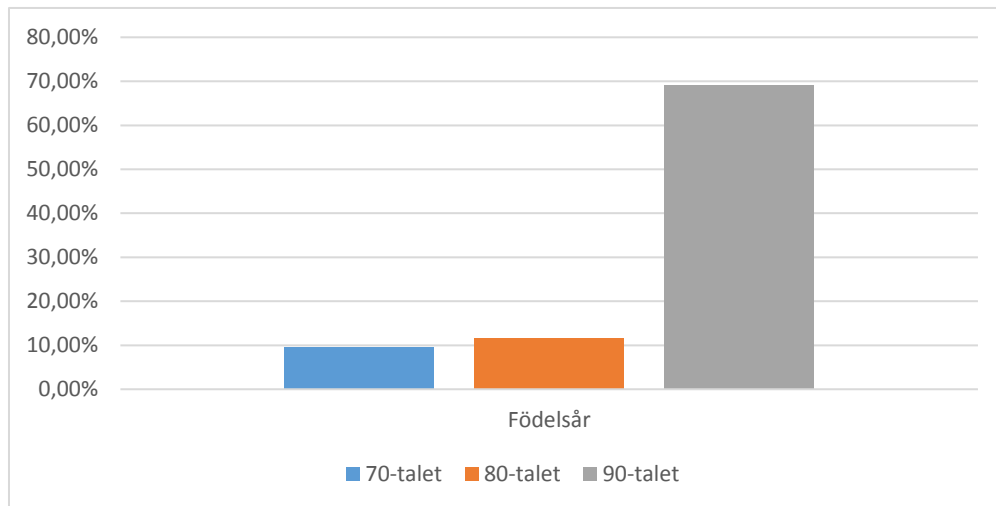
Resultat

Svarsfrekvensen efter det att enkäten skickats ut elektroniskt blev 14 procent och efter telefonkontakt steg den till 21 procent. Svaren redovisas nedan i procent tillsammans med de kommentarer som givits av respondenterna.

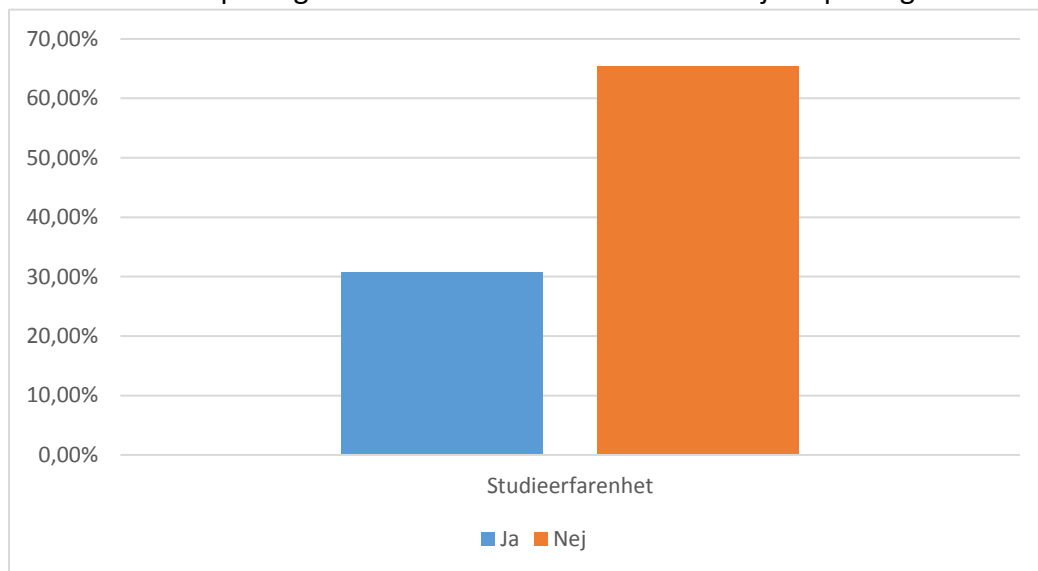
Vilket kön tillhör du?

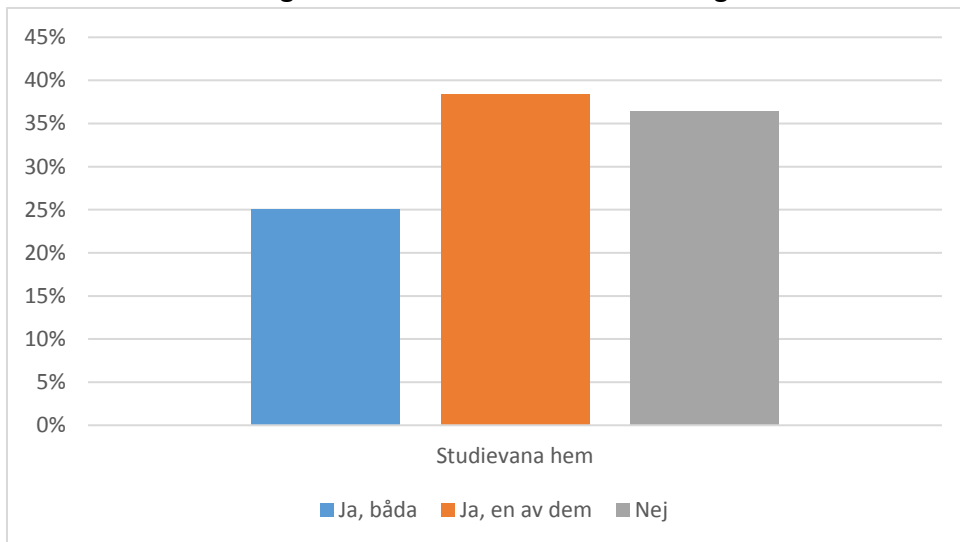
När är du född?

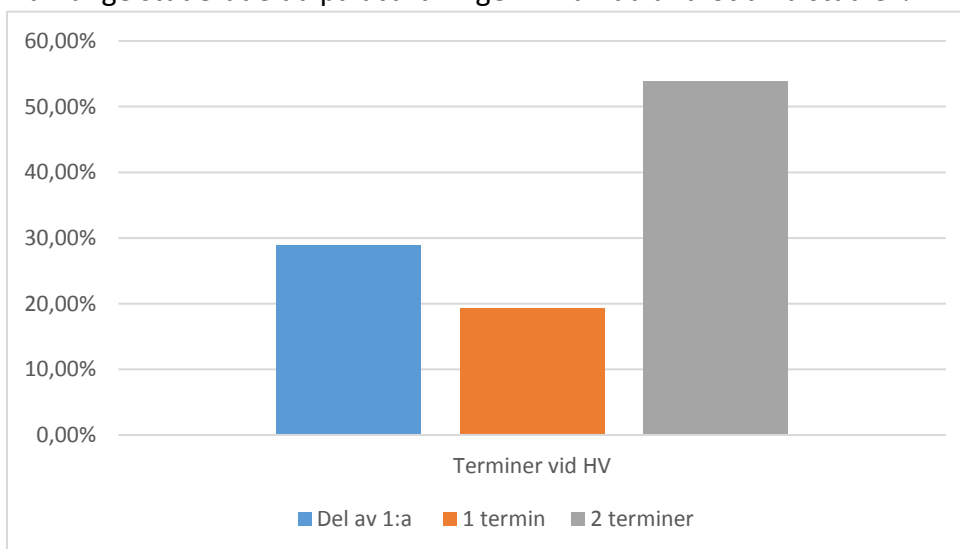
Har du studerat på högskola eller universitet innan du började på Högskolan Väst?

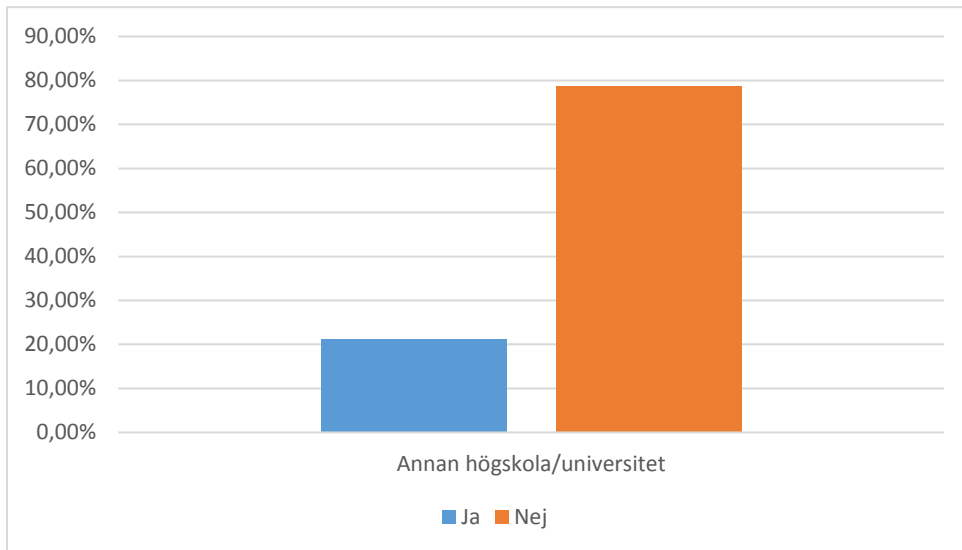
Har dina föräldrar högskole- eller universitetsutbildning?

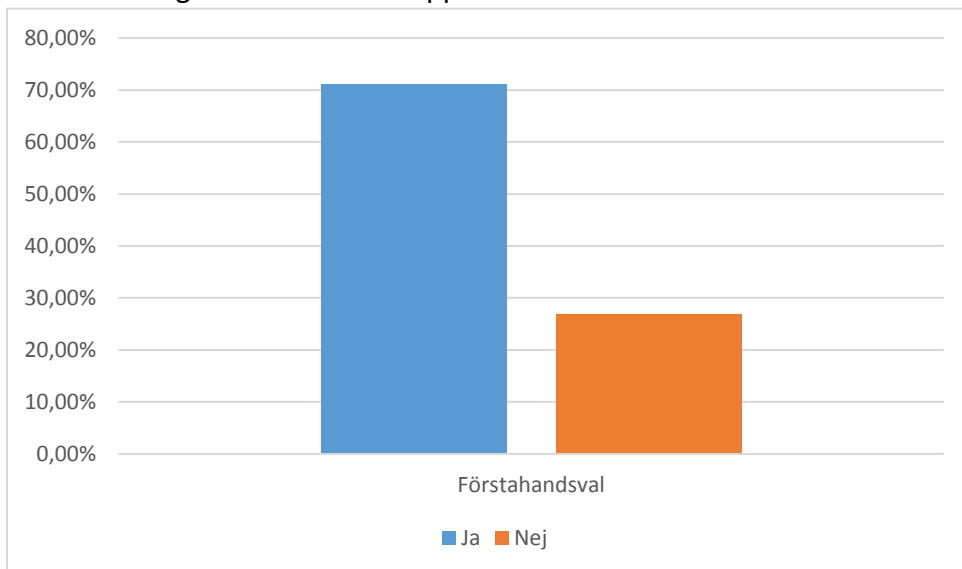
Hur länge studerade du på utbildningen innan du avbröt dina studier?

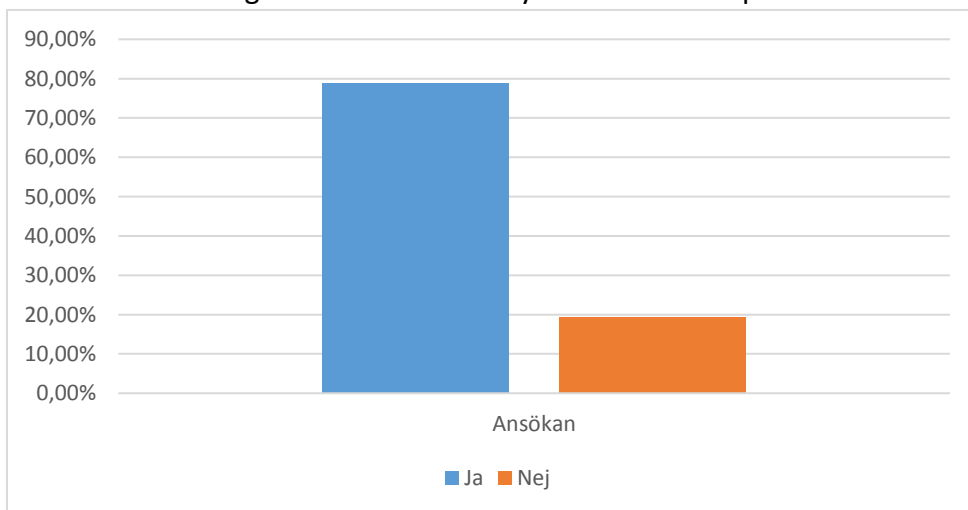
Avbröt du dina studier på Högskolan Väst för att studera på en annan högskola eller universitet?

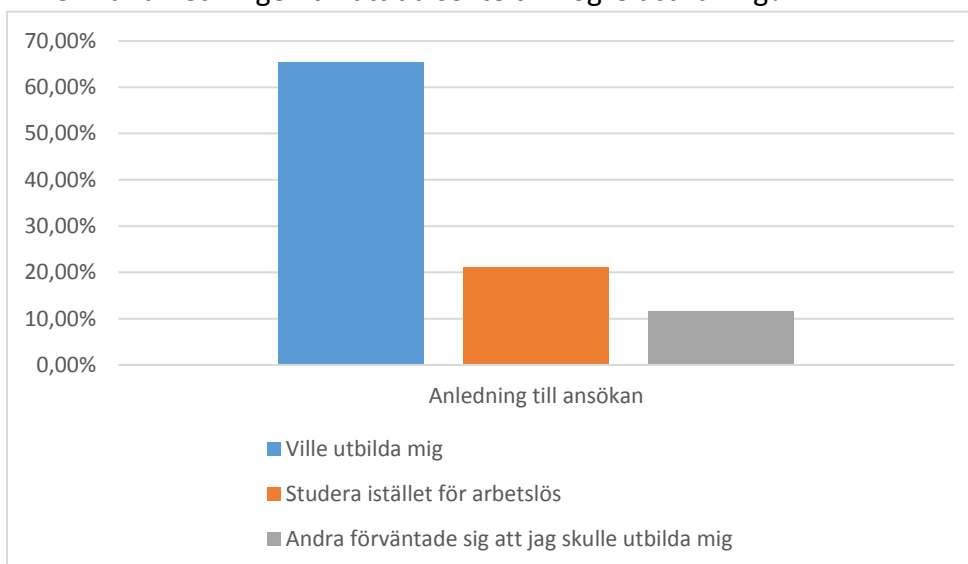
Var utbildningen du valde att hoppa av ditt förstahandsval?

Sökte du utbildningen du valde att avbryta innan de 15 april?

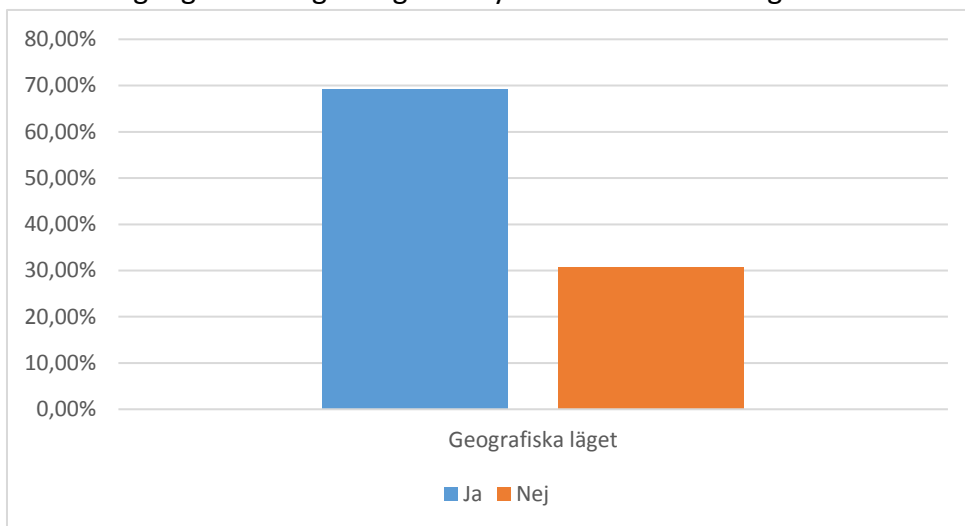

Vilken var anledningen till att du sökte till högre utbildning?

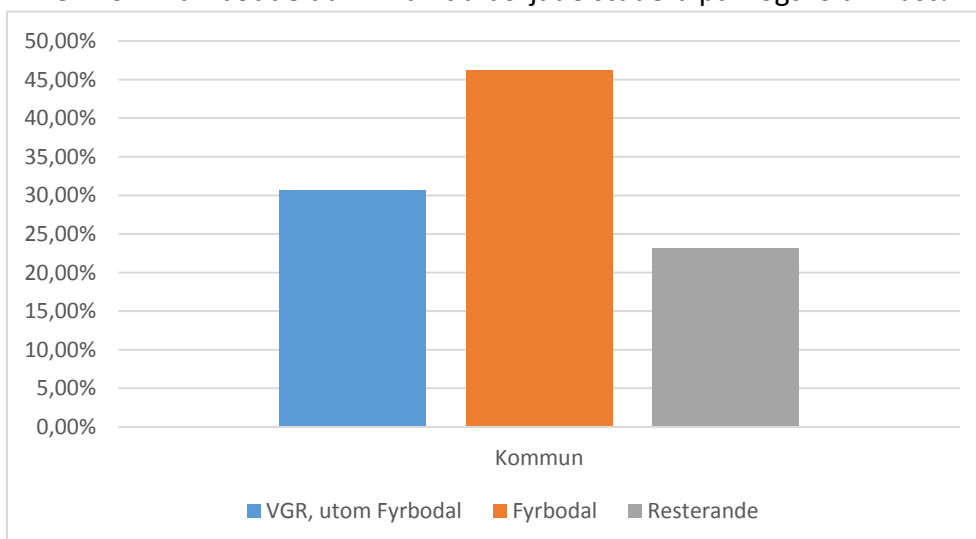

Kommentarer till denna fråga var: bättre arbetsmöjligheter, kändes som ett bra karriärval, ville ha kvar jobbet i en flexpool samt få betyg i vissa ämnen som saknades medans studenten försökte räkna ut vad hen egentligen ville utbilda sig.

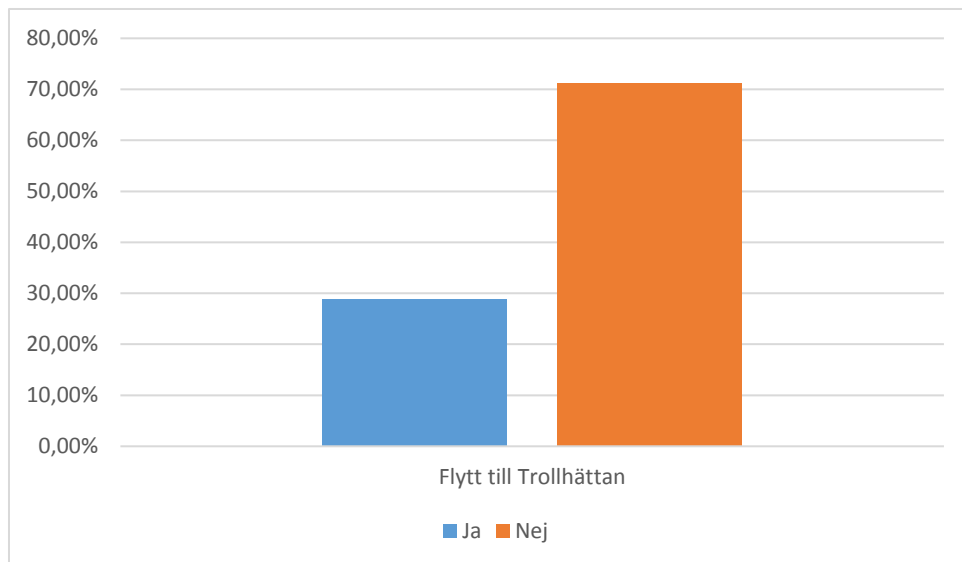
Hade det geografiska läget någon betydelse till valet av Högskolan Väst?

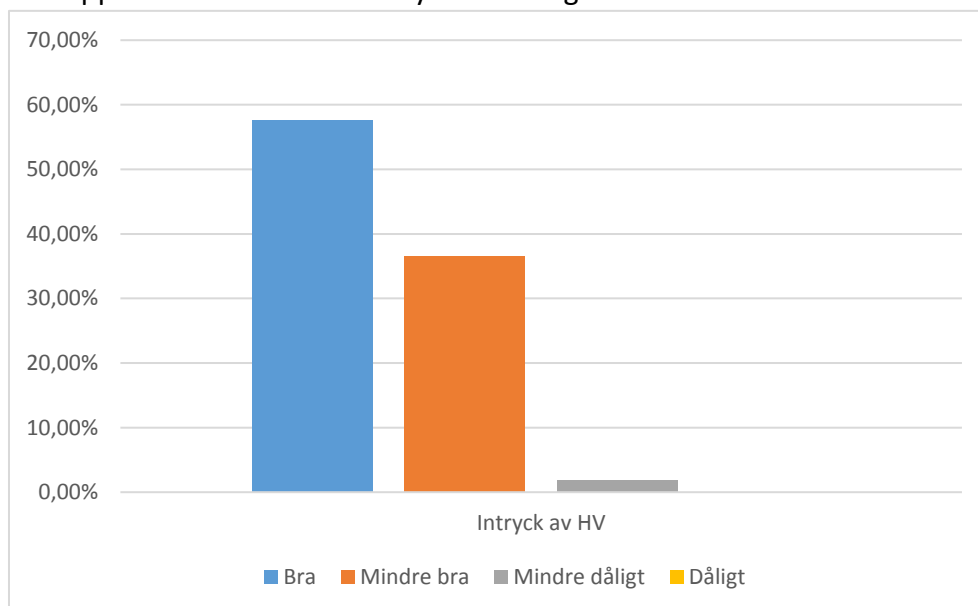
Vilken kommun bodde du i innan du började studera på Högskolan Väst?

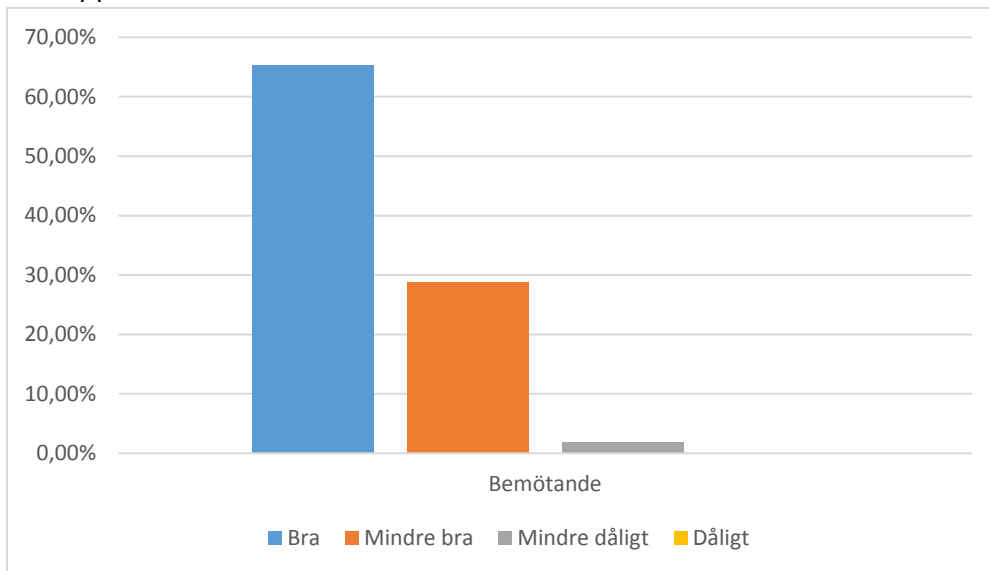
Flyttade du till Trollhättan för att studera på Högskolan Väst?

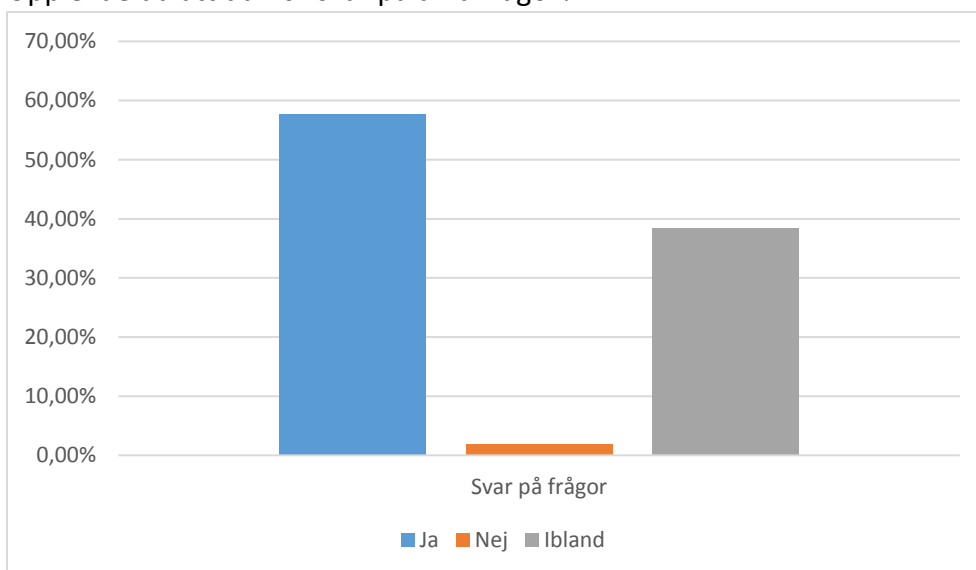
Hur upplevde du det första intrycket av Högskolan Väst?

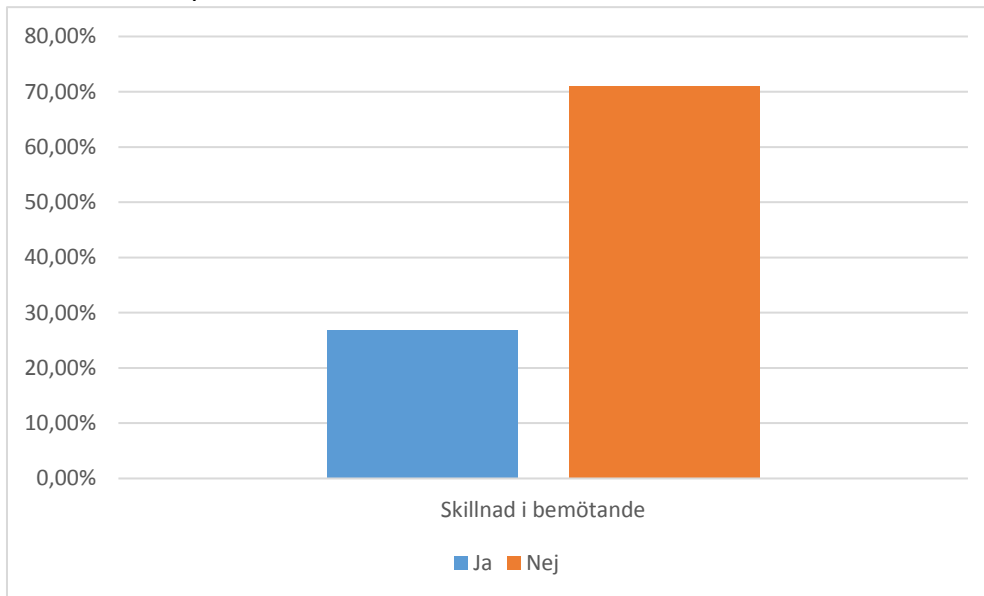
Hur upplevde du bemötandet du fick?

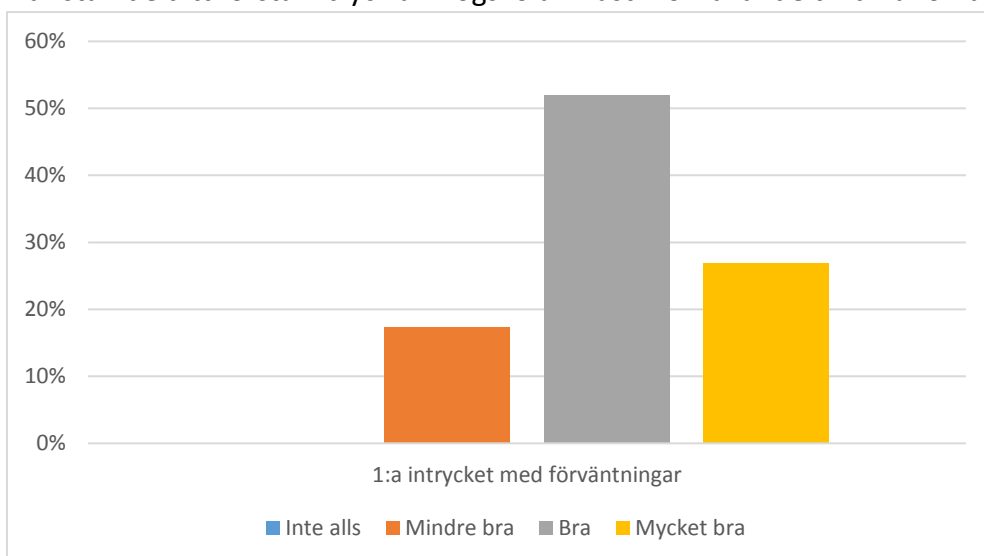
Upplevde du att du fick svar på dina frågor?

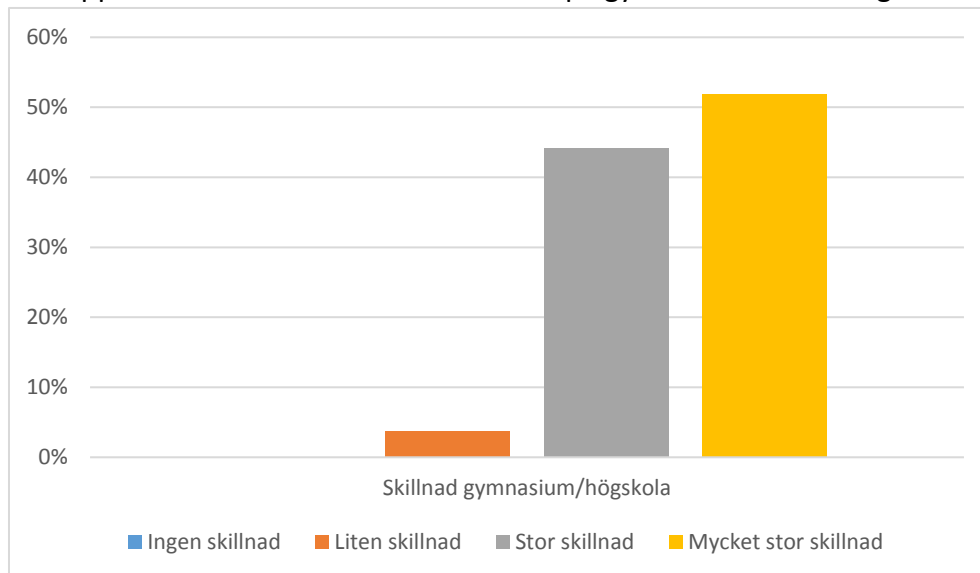
Upplevde du någon skillnad i bemötande mellan undervisande personal och icke undervisande personal?

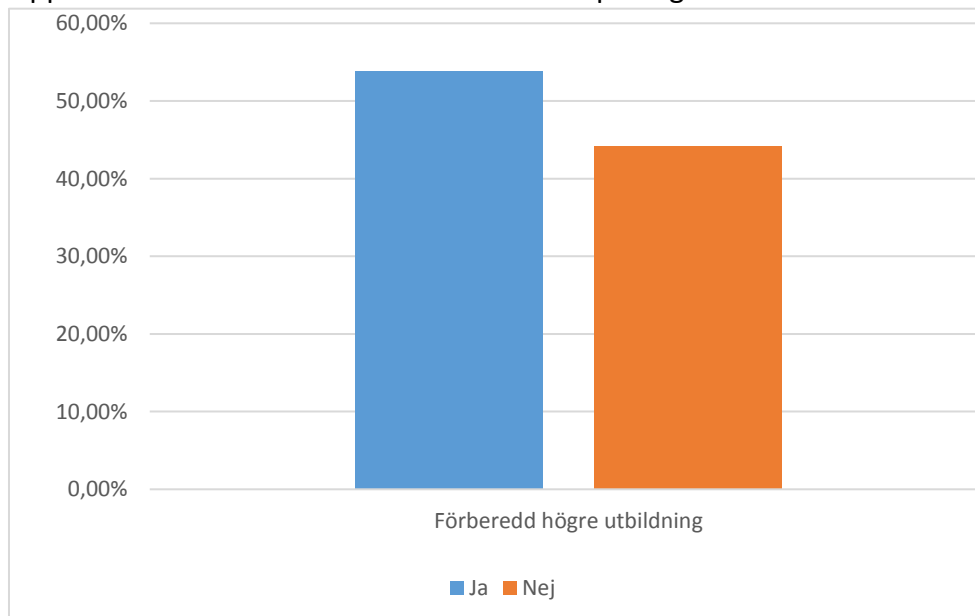
Hur stämde ditt första intryck av Högskolan Väst i förhållande till dina förväntningar?

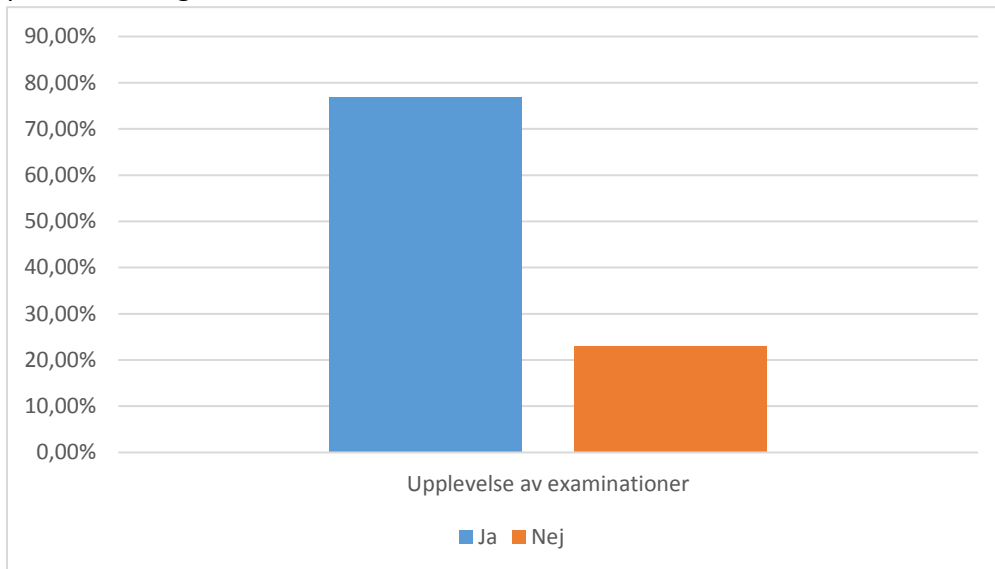
Hur upplevde du skillnaden mellan studier på gymnasienivå och högskolenivå?

Upplevde du att du var förberedd för studier på högre nivå?

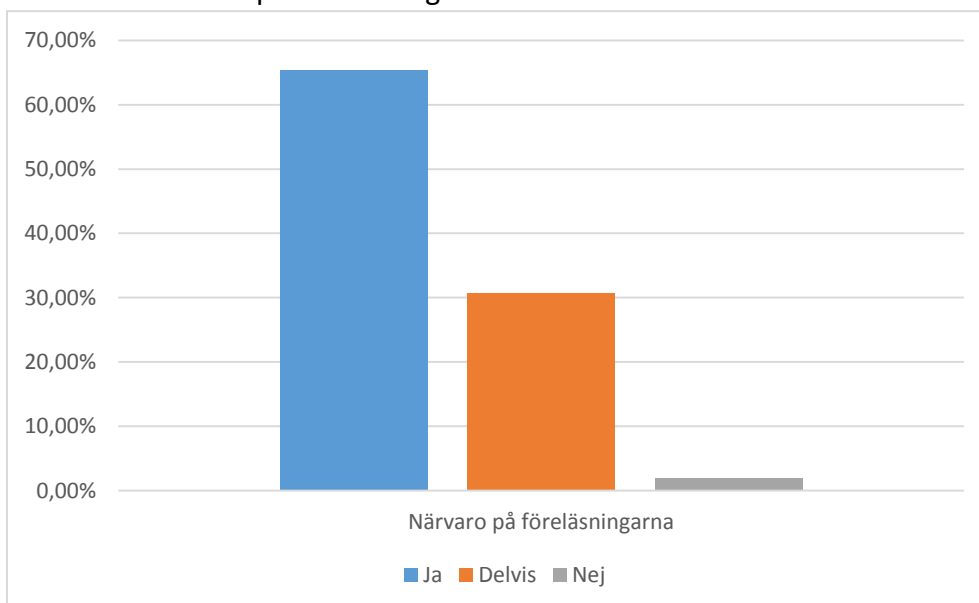

Upplivede du att examinationerna svarade upp mot kursens innehåll och det som togs upp på föreläsningarna?

Kommentarer till denna frågan; lite luddiga lektioner, mycket som kom på tentorna togs inte upp på föreläsningarna, föreläsningarna tråkiga och kändes som sömnpiller då flera studenter somnade på föreläsningarna.

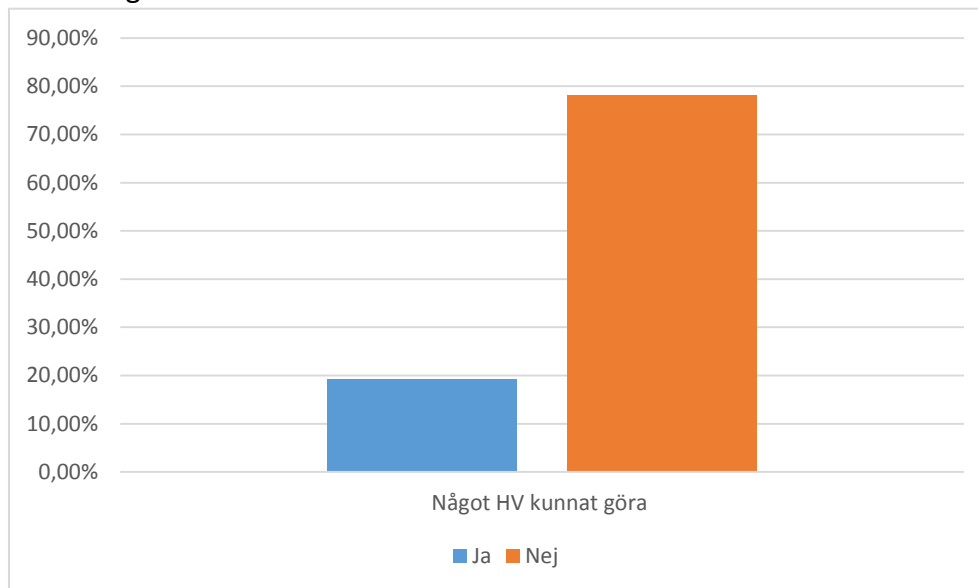
Var du närvarande på föreläsningarna?

Högskolans förvaltning

Kommentarer till denna frågan; tyckte det var jobbigt att pendla en timme enkel väg och plugga hemma funkade bra, föreläsarna läste innantill från deras PowerPoints och gav inte särskilt mycket information utöver det och tyckte inte det var någon idé att åka till föreläsningarna då Powerpointpresentationen ända alltid låg oneline.

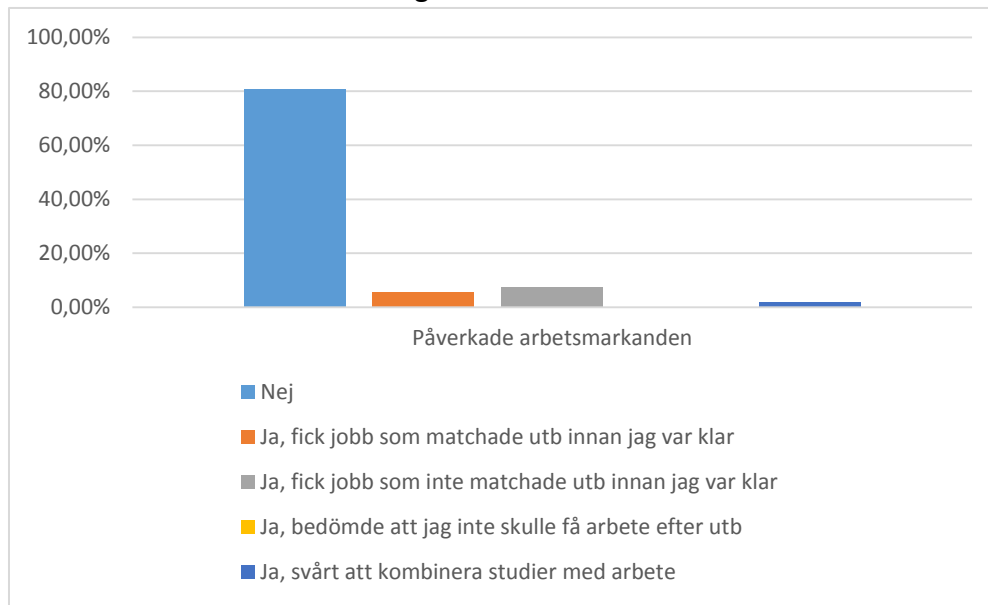
Finns det något som Högskolan Väst skulle kunnat göra för att få dig att fortsätta din utbildning?

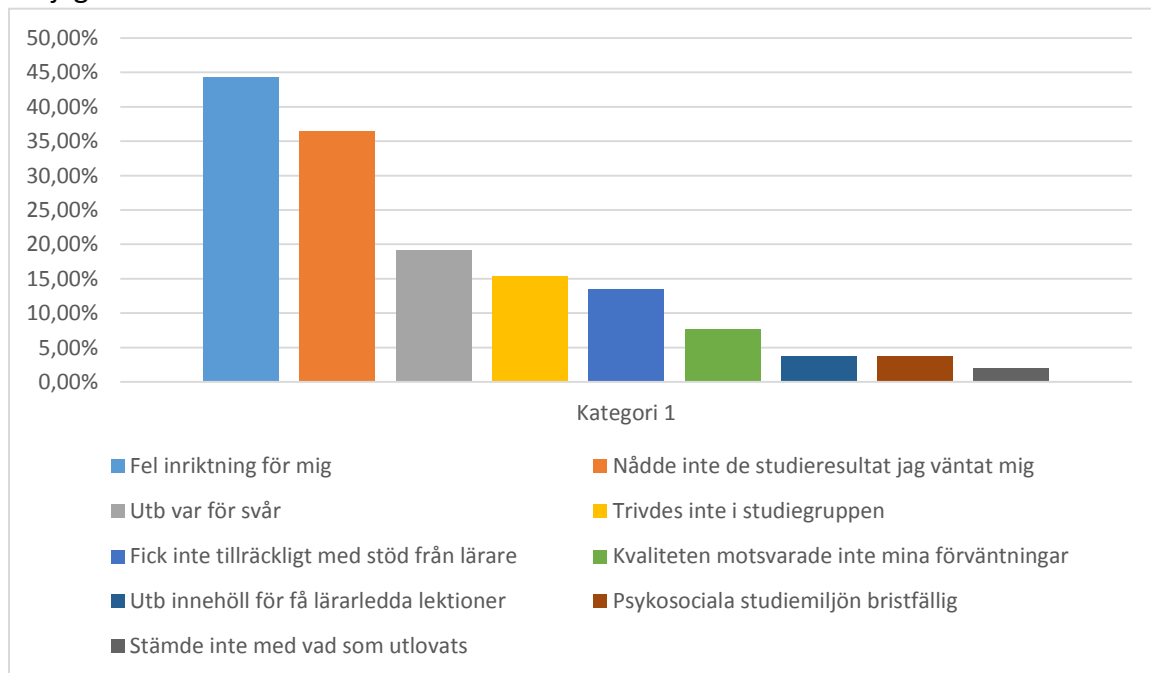
Kommentarer till ja-svar på denna frågan; ha bättre föreläsare och kurslitteratur som inte försvårar inlärandet, mycket irrelevanta uppgifter med tidsbegränsning som sas vara obligatoriska men i slutändan gjorde det inget att 50% av studenterna inte gjort dem, upplevde utbildningen vara oseriös då lärare inte var på plats eller lyssnade på Spotify då lärare var på plats, önskat mer hjälp att studera på grund av läs- och koncentrationssvårigheter, fler omentor och ta bort stoppkurserna, ge den utbildning som namnet på programmet beskriver

Kommentarer till nej-svar på denna frågan; valde en annan utbildning, började högskolan med en ganska slapp inställning då gymnasiet var väldigt enkelt, men fick en chock och kunde inte koncentrera eller lära mig, fel inriktning för mig, fick heltidsjobb, slutade på grund av flytt och sjukdom, tappade motivationen, väldigt nöjd med HV överlag.

Påverkade arbetsmarknaden dig när du avbröt dina studier?

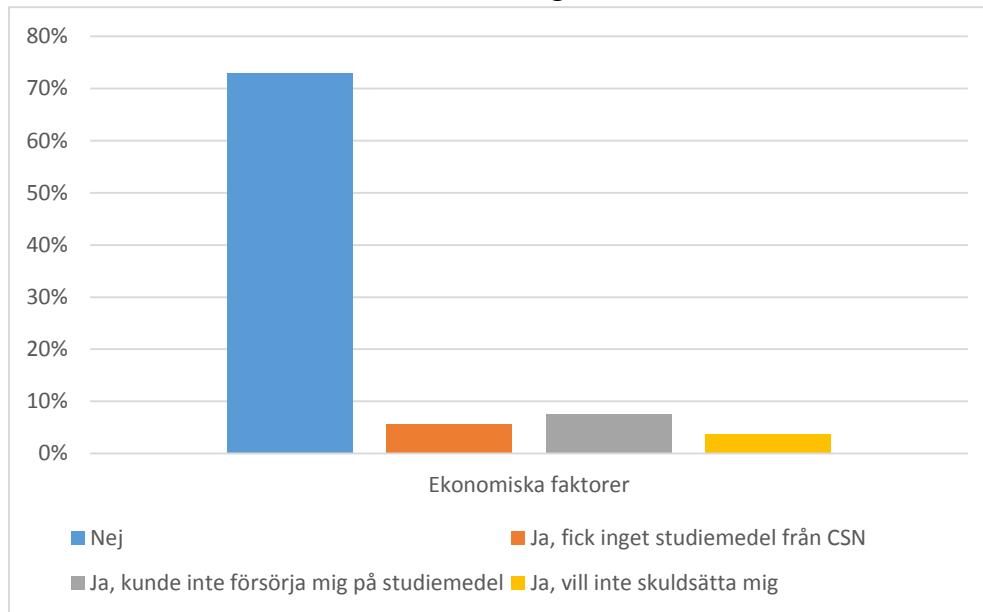
Vilka är de viktigaste anledningarna till att du valde att avbryta din utbildning? Flera svar möjliga.

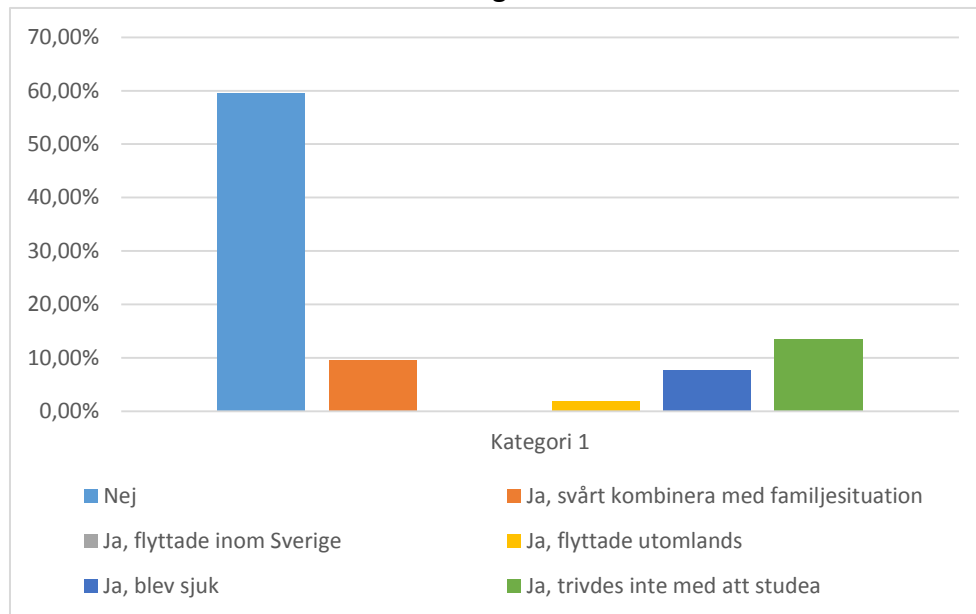
Högskolans förvaltning

Utbildningen var för lätt, utbildningen innehöll för många lärarledda lektioner, den fysiska miljön var bristfällig, jag blev diskriminerad, jag blev utsatt för sexuella trakasserier, 0%

Fanns det ekonomiska faktorer som bidrog till att du avbröt dina studier?

Fanns det sociala faktorer som var avgörande för att du avbröt dina studier?

Annat som respondenterna valt att tillägga

Började söka jobb då det var svårt att finansiera studierna och fick ett bättre jobb än vad en högskoleingenjör hade fått, inte lätt att skapa sociala band med IT-killar, lärarna var inte så duktiga på att förklara ämnet som jag förväntat mig, pendlingen tog för lång tid, önskar att det funnits fler IT-utbildningar.

Analys av resultatet

På grund av den låga svarsfrekvensen kommer jag inte att dra några slutsatser av resultatet utan göra en analys som jag hoppas kan vara till hjälp för högskolan i det fortsatta arbetet med breddad rekrytering och ökad genomströmningen.

Enkäten fanns tillgänglig i EvaSys och två påminnelser skickades ut till respondenterna, detta resulterade i en svarsfrekvens på 14 procent. Efter detta ringde jag till respondenterna vid tre olika tillfällen, olika tidpunkter och dagar för att få fler att svara på enkäten. Detta resulterade i att svarsfrekvensen ökade till 21 procent.

Det är flest män födda på 90-talet som sökt utbildningarna innan 15 april som valt att avbryta sina utbildningar och det var deras förstahandsval. Det geografiska läget var viktigt för dem, de flesta kommer från Fyrbodalen och Västra Götalandsregionen. De flesta kommer från hem

Högskolans förvaltning

där en eller ingen av föräldrarna har högre utbildning. Anledningarna till avbrotten var enligt respondenterna fel inriktning för dem, att de inte trivdes i studiegruppen och att de inte trivdes med att studera. I enkäten framkommer det att respondenterna varit nöjda med bemötandet de fått på Högskolan Väst och de flesta har inte gått vidare till annan högskola eller universitet.

Jag vet att högskolan har påbörjat en del insatser för att öka genomströmningen, vilket jag anser är positivt. Dessa insatser kan tillsammans bidra till att tydliggöra de samband som finns mellan kurserna i utbildningarna, men som inte alltid är tydliga för studenterna.

En insats som är påbörjad och som jag tror mycket på är SI-mentorer, där studenter hjälper studenter. Detta arbetssätt ger studenter som är SI-ledare ytterligare möjlighet till fördjupning inom de olika kurserna då de även behöver förklara och använda de kunskaper de fått i kurserna när de hjälper studenter som går kursen nu. De kan även hjälpa de "yngre" studenterna att se sambanden mellan de olika kurserna så att meningsfullheten med utbildningen kan ökas. Erfarenhet från andra högskolor och universitet som använder detta arbetssätt visar att det motverkar avhoppet och ökar genomströmningen.

En av de insatser som jag hoppas snart startar är early alert som är ett högskoleövergripande system som tidigt visar om studenter inte klarar studierna. Att då ta kontakt med studenterna för att erbjuda stödinsatser kan göra att studenterna fullföljer sina studier. Om kontakten tas genom brev eller telefonsamtal är något som högskolan får besluta om, även om jag personligen skulle föredra ett telefonsamtal. Detta för att vid ett samtal är det lättare att förklara vilka stödinsatser som högskolan kan erbjuda, men även för att försöka motivera studenterna till att fortsätta sina studier.

Med tanke på att respondenterna svarade i enkäten att de inte trivdes i studiegruppen och att de inte trivdes med att studera, så funderar jag på om ett utökat samarbete med Studentkåren vid Högskolan Väst kan vara en väg att gå för att få studenterna att trivas bättre. Jag vet att samarbetet idag är bra men jag tror att det kan bli än bättre, då båda vill att studenterna skall trivas på Högskolan Väst. Att tillsammans marknadsföra SI-metodiken men även att gemensamt marknadsföra utbildningarna som högskolan erbjuder genom att använda varandras informationskanaler kan vara en väg att gå, men det finns säkert fler framkomliga vägar som jag inte kommer på i skrivande stund. Respondenterna svarade även att det var fel inriktning för dem och det får mig att fundera på hur utbildningsutbudet marknadsförs. Kan högskolan använda andra informationskanaler eller använda sig av studenter i marknadsföringen som går till exempel tredje året och kan ge sina tankar om utbildningarna? Hur kan högskolan väcka intresse för den information som idag finns

Högskolans förvaltning

tillgänglig om utbildningsutbudet? Det ligger i bådas intresse att avbrotten minskar i och med att det i slutändan gynnar högskolans ekonomi.

Att möta studenterna där de är i sin kunskapsnivå är avgörande för att få dem att vilja lära sig mer och utvecklas. Detta är inget nytt för någon undervisande personal, men ibland kan det vara bra att bli påmind om det. Jag menar inget illa med detta men jag vet av egen erfarenhet att det är lätt att tänka när man håller i en lektion/föreläsning att de man vänder sig till kan lika mycket som en själv. Tre frågor som jag brukar ställa mig innan jag håller i lektioner och andra aktiviteter inom skolans värld är: 1) Vad behövs för att lyckas med uppdraget? 2) Vilka resurser och förmågor finns för de krav som ställs? 3) Varför skall vi/jag göra det?

En av de många saker jag lärt mig som student på Högskolan Väst är att alltid sätta frågan i sitt sammanhang och frågan är att vad kan vi göra för att få våra studenter att vilja fullfölja sina studier. Som hälsovetare och skolad i känsla av sammanhang är det viktigt för mig att se och uppfatta/förstå meningsfullheten i det jag gör. Därför har jag valt att nedan kortfattat beskriva känsla av sammanhang men även motivationstrappan i och med att jag nämnt den ovan. Jag hoppas att detta kan vara till hjälp för att högskolan i framtiden skall bli än bättre på att ta hand om och utbilda sina studenter.

Känsla av sammanhang/ salutogenes

För att kunna hantera stress är generella motståndresurser viktiga i den salutogena teorin. Dessa behövs för att man som individ skall kunna hantera de olika situationer man hamnar i under livets gång. Med hjälp av de generella motståndresurserna får man som individ livserfarenhet, har möjlighet att vara fatta beslut som berör den egna individen och att skapa en balans mellan den under- och överstimulering som förekommer i livet. För att kunna använda sig av de generella motståndresurserna behöver varje individ ha förmåga att kunna identifiera dem hos sig själv men också i den omgivning som man befinner sig i. De generella motståndresurserna är bland andra kognitiva, värdemässiga, interpersonella och fysiska. Dessa motståndresurser hjälper individer och grupper att utveckla en stark känsla av sammanhang i de olika situationer de befinner sig i (Eriksson, 2015, s. 21–29).

För att förstå det sociala sammanhanget och därmed förstå hur sakerna man arbetar med hänger ihop är begripligheten viktig. Genom att begripa vad man skall göra och hur det skall göras är kommunikationen väsentlig så att individer kan göra de val som underlättar genomförandet av den aktuella uppgiften. Med hjälp av begripligheten skapas förutsättningar som gör att individer kan ta till sig kunskapen och därmed utvecklas. Genom begriplighet kan individer vara och hålla sig informerade vilket i sin tur resulterar i att man som enskild individ

Högskolans förvaltning

och som grupp har kontroll över vad som skall göras, men även kunskapen om vilka regler, rutiner och villkor som gäller för den specifika uppgiften (Hanson, 2010, s. 119–139).

Genom att veta vilka metoder, mallar och rutiner som gäller för en specifik uppgift så skapas motivation att på bästa sätt lösa den uppgift man har framför sig. Hanterbarheten hjälper även till att skapa en god självkänsla och då vågar man även be om hjälp när det behövs och det är också en faktor som skapar förtroende för varandra och för uppgiften (Hanson, 2010, s. 141–153).

Meningsfullhet är viktig för delaktigheten men även för utveckling både på det professionella och det personliga planet. Dialogen kring målet med den aktuella uppgiften hjälper till att göra målet tydligt för alla involverade individer, vilket också ger den energi som man som enskild individ eller som grupp behöver för att uppnå uppsatta mål. Med respekt och uppskattning kommer även förtroende och omtanke för de man arbetar tillsammans med, vilket i sin tur skapar ett intresse och en vilja att utföra uppgiften (Hanson, 2010, s. 95–118).

Dessa fyra centrala begrepp inom salutogenes hjälper till att skapa en helhetsförståelse för vad som skall göras och varför, men även för att kunna se delarna var för sig och tillsammans. Med hjälp av begreppen kan det bli lättare att se hur de olika delarna hänger ihop och tillsammans blir de större än helheten.

Motivationstrappan

Som undervisande personal har man haft betydligt längre tid på sig att lära sig och att utveckla sin kunskap, vilket resulterar i att många saker blir självklara för dem. När de undervisar studenter är det lätt att ta för givet att studenterna vet och kan lika mycket som de själva. Det kan vara så att de har "glömt bort" de problem de hade i början av sin kunskapsinhämtning. Vilket gör att undervisningen inte blir meningsfull för studenterna i och med att de inte begriper vad de förväntas lära sig och därmed inte kan hantera studierna. Denna motivationsklyfta är lätt att hamna i, men är också enkel att ta sig ur genom att man i egenskap av undervisande personal inser att man har mer kunskap och har en ödmjuk inställning gentemot sina studenter och uppmuntrar dem att ställa frågor samt tar sig tid att svara på deras frågor (Ahrenfelt, 2001, s. 289–292).

HÖGSKOLAN VÄST

Högskolans förvaltning

[Referenslista](#)

Ahrenfelt, Bo (2001). *Förändring som tillstånd. Att leda förändrings- och utvecklingsarbete i företag och organisationer*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur.

Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur.

Hanson, Anders (2010). *Salutogent ledarskap – för hälsosam framgång*. Stockholm: Gothia Fortbildning.